

MAUD VANHAUWAERT

IK BEN
OVERAL
NIET MEER

^

Een jongen. Een groot asfalten terrein.
In de verte het geraas van een autostrade.
Of van een zee. In de verte ook: een rokend huis.

jongen hallo?

niemand ..

jongen is hier iemand?

niemand ..

jongen hallo? Hoort iemand mij?

niemand ..

jongen als je niet kan praten, geef dan een
teken

niemand ..

jongen als je de wind bent, waai dan eens

Het blijft windstil. In de rookwolk boven het huis tekent zich de
vorm af van een ballerina. De ballerina danst zich los van het
huis, zweeft naar de jongen toe en omhult hem.

jongen dank u wel, mevrouw

rook..

jongen bent u echt door vuur gemaakt?

rook..

jongen mag ik u inademen?

rook..

jongen u bent nog warm

De jongen inhaleert de hele ballerina.

^

De jongen loopt naar het geraas toe. Hij ziet de zee. De zee bestaat niet uit golven, maar uit ruggen van diep voorovergebogen mensen.
Ze hummen zacht.

jongen hallo!

Nu reichten de golven hun rug. Ze antwoorden als koor:

mensenzee the long black cloud is coming
down

jongen ik versta geen Engels

mensenzee the long-ong black-ack cloud-oud
is coming-ing down-own

jongen ..

mensenzee ..

jongen u zingt heel erg mooi

mensenzee ..

jongen echt waar,

ik vind dat u heel mooi zingt

De jongen wandelt de mensenzee in.

De mensen staan in rijen achter elkaar.

Ze maken plaats voor hem en strelen hem over de wang wanneer hij passeert. Alle mensen hebben het gezicht van zijn vader. Hoe verder de jongen de zee in loopt, hoe jonger de gezichten. Hoe meer ze lijken op dat van hem.

De jongen begint te rennen. Dagenlang.

Het blijft maar duren. Tot uiteindelijk

de zon doorbreekt. De vaders drogen op.

De jongen staat op een droge zeebedding.

^

Het is donker. Er vliegen een paar fluorescerend groene vogels over. Het miezert. De kleine druppels zwellen aan. Ze ketsen als gigantische stuiterballen op het asfalt. Een van de bellen blijft op de grond wobbelen. De jongen prikt er met zijn vinger in, maar de bel knapt niet.

Hij kijkt erin. Ziet zijn zus.

jongen   zus

zus   broer

jongen   je bent wazig

zus   dat is omdat ik in de bel adem

jongen   ..

zus   zal ik stoppen met ademen?

jongen   nee, niet doen, je moet blijven ademen

zus   ..

jongen   zit je al lang in de bel?

zus   ja

jongen   ..

zus   ..

jongen   ik ga je redden. Ik ga de bel doorprikken

zus   ik hoef niet gered te worden

jongen   ..

zus   ..

jongen   je gezicht is vervormd. Ik herken je

        bijna niet meer. Je bent zo, hoe zal

        ik het zeggen, uitgerekt

zus   ..

jongen   weet je nog dat wij vroeger op het

        pleintje bij ons huis speelden?

        Je deed je haar los en gaf aan twee

jongens elk het puntje van een van je
vlechten. Dan gaf je een teken en dan
draaiden zij je vlechten, als spring-
touwtes. Weet je dat nog?

zus ..

jongen weet je nog dat we O X O speelden
in het stof op het raam?

zus ..

jongen weet je nog dat we aan de alcohol-
stiften roken? Ze roken naar
frangipane

zus ..

jongen weet jij nog waar ons huis is? Zus?

Een fluorescerend groene vogel komt op de bel zitten. Hij heeft
een scherpe snavel.

^

Plots heeft de jongen het gevoel dat iemand hem bij de schouders vastneemt en van het tafereel wegdraait. De jongen kijkt nu de andere kant op. Iets verderop staat een Lada. De motorkap staat open. Er staat een oude man voorovergebogen.

jongen   excuseer meneer, mag ik u even storen?

De man veert recht.

jongen   oh, wat heeft u grote neusgaten

man   ..

jongen   uw neusgaten zijn groter dan uw ogen

manjawel, jongen. En ik kan er ook mee

knippen

De man knippert met zijn neusgaten.

jongen   dat is grappig

man..

jongen   wat is er mis met uw auto?

manhij wil niet meer rijden

jongen   waar wilde u naartoe rijden?

manik weet het niet meer

jongen   ..

man..

jongen   staat u hier al lang?

manzolang als ik me kan herinneren

De man slaat zijn motorkop dicht en gaat erop zitten. De jongen komt naast hem zitten.

De motorkop is nog warm.

^

jongen weet u toevallig waar we zijn?

mankijk eens naar boven

jongen ..

manwat zie je?

jongen de lucht?

manen wat nog?

jongen wolken?

manwelke kleur hebben de wolken vandaag?

jongen wit

manprecies

jongen ..

manwolken zijn de tekstballonnen

van de goden

jongen ..

manze hebben weer niets te zeggen

^

mande lucht is blauw als bosbessen
jongen ..
manzometeen is het de 'golden hour'
jongen ..
mandan is de zon zo laag gezakt
dat ze door alles heen schijnt
jongen ..
mandoor de bomen. Door de gebouwen.
Door hele dunne huid

De man gaat rechtop staan, voor de jongen. Hij heeft een
mouwloos hemd aan. Hij spreidt zijn armen. Aan zijn
bovenarmen hangen grote huidzakken. De jongen ziet hoe de
ondergaande zon door de zakken schijnt.

manvroeger was ik sterk
jongen ..
mannu ben ik oud
jongen het is niet erg, meneer
man..
Jongen het is niet erg. Echt
man..
jongen kan ik iets voor u tillen?
mannee jongen, maar morgen moet je mij
wel oppompen
jongen oppompen?
man's nachts val ik plat
jongen ..
man..

jongen hoe pomp ik u op?
mankrijp zachtjes in mijn hand

De man zakt zachtjes in elkaar als een tent waaruit iemand de
stokken haalde. De nacht valt. 's ochtends pompt de jongen de
man weer op. De hand voelt koel en klam aan, als de wanden
van een grot.

^

mandaar!

jongen waar?

mandaar!

jongen wat?

maneen radiomast

De man en de jongen wandelen naar de mast. Ze komen een enkele schoen tegen. In de schoen zit een bodempje water. Er trippelt een musje aan. Het musje drinkt van het water. De jongen en de oude man klimmen de mast op. Komen op adem. De mast begint te wandelen. Als een reuzeninsect.

maner is geen verbinding

jongen kijk, daar vallen stoelen uit de lucht!

maner is geen verbinding

jongen en er zijn mensen vastgebonden
op de stoelen!

maner is geen verbinding

jongen joehoe!

manze horen ons niet

De jongen en de man houden zich goed vast. Aan de mast en aan elkaar. Ze stappen door de stoelenregen. De jongen herkent zijn tante, zijn juf, de kruidenier. Allen hebben ze geen ogen, maar grote donkere holtes. In de holtes huizen musjes.

^

man..

jongen vroeger, als ik nog met mijn zus
in dezelfde kamer sliep, dan vertelden
we onze dromen aan elkaar.
Nooit droomden wij hetzelfde.
Mijn zus droomde meestal over
kastelen met oneindig veel kamers.
Dan stond ze bijvoorbeeld in de keuken
van het kasteel. Ze deed een keuken-
kastje open, en kijk, daar was weer
een nieuwe kamer. De kamers bleven
maar komen

man..

jongen maar ik. Ik droomde vaak over een
schommel. In mijn droom ging ik
steeds hoger, tot ik over de balk heen
zwiepte en helemaal ronddraaide.
En daarna zwiepte ik nog eens
over de balk. En nog eens en nog eens.
De touwen van de schommel werden
steeds korter. Tot ik helemaal vast-
gebonden zat aan de nok

man..

jongen het gebeurde dus nooit dat mijn zus
en ik hetzelfde droomden
manniet verdrietig zijn, jongen
jongen ..
manwe vinden je zus heus wel terug

^

man zal ik je een tragikomische historie
vertellen?

jongen ..

manik zal je een tragikomische historie
vertellen

jongen ..

maner was eens een kameleon
die zichzelf wou uitdagen.
Hij ging op de fluorescerende bikini's
zitten van de badgasten.

jongen ..

man hij had zich nog nooit aan
fluorescerende kleuren gewaagd

jongen ..

manen weet je wat een van de badgasten
toen deed?

jongen ..

man een van de badgasten mepte hem
met een frisbee dood

jongen ..

man met een frisbee nota bene!

jongen ..

man..

jongen 'tragikomisch', 'historie' en 'nota bene'
zijn moeilijke begrippen

man..

jongen ik ben nog een kind

man..

jongen ik ben wel nog een kind

De mast doet op dit moment een grote stap, over een donkere plas. De jongen kijkt in de plas, en in plaats van de weerspiegeling van zichzelf en de oude man, ziet hij twee keer zijn vader. De ene vader bedekt de ogen van de andere.

^

manben jij ooit echt overkop gegaan
met een schommel?

Niet in je dromen, maar in het echt?

jongen een keer bijna. Ik was zo bang
mandacht ik al. Alles wat wij dromen
heeft met de werkelijkheid te maken

jongen ..

mandus?

jongen ..

mandat betekent dus?

Een koor in de verte zingt:

een kat is geen mus,

daar komt de bus,

er is een zus. (5x)

mande stad is bosbesblauw

jongen het is alsof er een laagje stof op ligt
maniemand zou haar eens moeten opblinken

jongen ja

man de stad is stoffig blauw

men blinke haar op

als een bosbes aan een mouw

jongen ..

man dat heb ik zelf bedacht

De fluorescerend groene vogels vliegen over, klauwen zich vast
aan de bovenarmen van de jongen en de oude man, tillen hen
op.

Ze vliegen over een donkerpaarse stad.
Uit sommige huizen wolken ballerina's.

^

De fluorescerend groene vogels laten de jongen en de man zachtjes landen op de middenberm van een autostrade. Op de autostrade rijden geen auto's, maar rollen grote pluisbollen voorbij.

jongen zag u ook die rokende gebouwen?

Misschien stonden ze in brand

manja

jongen misschien zitten we in een droom

van een brandweerman

manik jij een brandweerman?

jongen nee

manik ook niet. Dan zal het wel

geen brandweerman zijn die

over ons droomt

jongen waarom niet?

manje kan alleen voorkomen in dromen

van mensen die je kent

jongen ..

man..

jongen dan moet het dus een droom zijn

van iemand die wij allebei kennen

man..

jongen misschien moeten we alle namen opnoemen van mensen die we kennen.

En de personen die we beiden kennen,

daar zit de dromer tussen! Ik begin

man..

jongen ik ken: Annemie Putly

manik niet

jongen   Jeremy Balor

manik niet

jongen   Zita Wig

mannooit van gehoord

jongen   Leni Cramit

mannee

jongen   Korneel Achterberg

mannee

jongen   Dries Muitenants

mannee

De jongen noemt alle namen op van mensen die hij kent. De oude man schudt zijn hoofd. Hij schudt zo heftig dat zijn hoofd helemaal draait, als bij een uil.

^

De jongen ziet hoe zijn zus in een zeepbel voorbijrolt over de autostrade. Hij wil haar achterna, maar zodra hij een voet zet op het asfalt, wordt hij meegesleurd door de luchtstroom van het verkeer. De oude man springt, verrassend kwiek plots, in zijn kielzog.

Zo rollebollen de oude man en de jongen over de autostrade, maar het doet geen pijn. Ze voelen zich zo licht als paardenbloemenpluis. Hoe langer ze rollen, hoe groter ze worden. Er blijft vanalles aan hen vastklitten. Stof, plastic zakjes, takjes, maar ook een enkele schoen, strijkparels en bij de oude man zelfs een overreden egel.

mandat is het sneeuwbaaleffect!

jongen dat ken ik! Daarover heb ik op school geleerd!

man..

jongen ik mis mijn school!

manje zou eens moeten weten wat ik allemaal mis!

jongen wat dan?!

man..

jongen mooie strijkparels, hé! Ik neem ze mee voor mijn zus!

manja!

jongen jammer dat ze al gestreken zijn!

mandoor het hete asfalt en al wat hier passeerde!

jongen ..

man..

jongen jammer van de egel ook!
manwij kiezen niet wat aan ons hapert,
jongen, wij kiezen niet wat aan ons
hapert. Wij kiezen niet wat aan ons
hapert, jongen, wij kiezen niet wat
aan ons hapert!

De man hapert als een plaat.

^

De autostrade gaat onmerkbaar over in een dijk, waaraan een zee zich vastritst. De oude man en de jongen bollen uit.

Op de dijk staat een grijpautomaat. In de automaat zitten een paar baby's. De jongen werpt een muntje in. De grijparm zakt. De jongen mikt op een baby die blij aan het kraaien is. De grijparm van de machine sluit zich om het armpje van de baby, maar zodra die wordt opgetild verliest de grijparm grip.

manhet is niet erg. De armpjes zijn nog
te dun

jongen ..

manhet is niet erg. Echt

jongen ..

man..

jongen ik ben nog een kind

man..

jongen ik ben wel nog een kind

^

De zee bestaat weer uit golven van diep voorovergebogen
vaders. Er passeert een wolk. In die wolk staat geschreven:
i k b e n o v e r a l n i e t m e e r .
Noch de jongen, noch de man zien het.

jongen   het is toch raar om te bedenken
manwat?

jongen   dat er een skelet in ons zit
manhoe bedoel je?

jongen   ik bedoel, een skelet is toch van de dood
manjazeker, de dood zit in ons

jongen   kan je dat voelen?
mannee, want hij is er altijd

jongen   en iets dat er altijd is kan je niet voelen?
manprecies, je kan alleen maar iets voelen
dat er soms is

jongen   ja?
manneem nu je hand. Die voel je toch
ook niet?

jongen   toch wel als hij pijn heeft?
mandaar zeg je het. Je voelt dan niet de hand.
Je voelt de pijn

jongen   en als ik iemand een hand geef
die heel hard knijpt?

mandan voel je niet je eigen hand, dan voel
je de hand van de ander

jongen   dus als ik u een hand geef dan voel ik
uw hand en dan voelt u mijn hand?

manprecies

jongen   zullen we dat eens doen?

maner moet wel een aanleiding zijn.

Een hand geef je niet zomaar.

Meestal geef je alleen een hand
bij een plechtige gelegenheid.

Als je elkaar nog niet goed kent

jongen maar wij kennen elkaar toch nog
niet goed?

manvind je? Als je met iemand al over
de dood hebt gepraat, dan ken je elkaar
best wel door en door

jongen is dat zo?

manja, de dood is een 'drempelthema'

jongen wat is een drempelthema?

maneen drempelthema is een thema

waar je over moet en dan kan het

beginnen

jongen wat kan er dan beginnen?

maniets echts

^

jongen ..

man..

jongen ..

man..

jongen het klopt niet

man..

jongen het klopt niet wat ik dacht

manwat dacht je dan

jongen ik dacht dat wij de persoon

die over ons droomt allebei

moeten kennen

man..

jongen maar dat klopt niet

man..

jongen neem nu die brandweerman.

Wij kunnen ons niet herinneren

dat wij een brandweerman kennen.

Maar het zou best kunnen dat er wel

een brandweerman is die ons beiden

kent

man..

jongen ..

mandenk je dat er een brandweerman

over ons droomt?

jongen het zou kunnen. Maar het kan ook

gewoon een straathond zijn

maneen straathond?

jongen ja, een straathond die op zijn zwerf-

tocht ons beiden tegenkwam

Op de dijk passeert een groep communicantjes. Er is ook een dove man die flyers uitdeelt.

Op de flyers staat:

‘zelfs als je achter jouw verdriet een koortje zet, weet, ik hoor het niet’.

^

De oude man blijft staan, haalt zijn portefeuille uit zijn achterzak, om de dove wat kleingeld toe te stoppen en haalt dan een fotootje tevoorschijn.

jongen naar wie kijkt u?

mannaar de mooiste vrouw ter wereld

jongen ..

manik heb haar ten huwelijk gevraagd

toen ze nog maar negentien was

jongen dus ze was uw vrouw?

manbijna veertig jaar lang

jongen is uw vrouw gestorven?

mannee, maar ik wel

jongen ..

mansorry, jongen

jongen ..

manik wilde je niet bang maken

jongen bedoelt u dat u?

mandat ik

jongen dat u dood?

mandat ik dood

jongen ..

manik kom alleen nog voor in dromen

jongen ..

man..

jongen ..

man..

jongen is het meer dan elf jaar geleden

dat u bent gestorven?

manwaarom vraag je dat?

jongen ik ben elf

man..

jongen als u meer dan elf jaar geleden

gestorven bent, dan betekent het

dat ik er nog niet was toen u stierf

man..

jongen dat zou betekenen dat er iemand

over ons droomt die mij in de echte

wereld kent en die u in de echte

wereld heeft gekend. En die ons nu

samen droomt.

man waarom zou iemand dat doen?

De vraag van de man komt zichtbaar, in witte letters, uit zijn mond, en blijft hangen in de lucht, als een vliegtuigstreep. De vraag wordt vaag.

^

jongen ..
man..
jongen ..
man..
jongen .. ..
man.. ..
jongen ..
man..
jongen .. ..
man.. ..
jongen .. ..
man..
jongen ..
man..
jongen .. . . . .

De zwerm fluorescerend groene vogels vliegt over. De jongen omhelst de man. Hij houdt hem heel stevig vast. Pas na een hele poos laat hij weer los.

jongen dag opa

Plechtstatig reichten de golven zich.
Ze zingen uit volle borst.

^

jongen weet je wat mijn papa eens zei?

Dat hij het zo verdrietig vond dat hij
mij nooit aan jou kon laten zien.

Dat jij er niet meer was toen ik er kwam

opa ..

jongen dag opa

opa dag jongen

jongen hij zingt mooi

opa mijn zoon, maar dan duizendmaal

jongen mijn opa, maar dan duizendmaal

opa ..

jongen ..

opa Elias

elias hoe ken jij mijn naam?

opa het lievelingsboek van mijn zoon was
gevecht met de nachtegalen.'

'Elias of het

Hij had dat boek uitgelezen en weet je
wat hij zei: 'als ik ooit een zoon krijg,
dan noem ik hem Elias'

elias ..

opa hier ben je

elias hier ben ik

opa ..

elias mijn papa heeft rare dromen

opa ja

^

opa Elias?

elias ja, opa

opa ik ben heel moe

elias slaap dan maar even, ik pomp je wel
weer op

opa nee, jongen

elias waarom niet?

opa als doden gaan slapen, dan is het een
eeuwige slaap

elias wat bedoel je?

opa we hebben niet veel tijd meer

elias maar wat bedoel je, opa?

opa kijk, de fluorescerend groene vogels
vallen uit de lucht

elias ..

opa dat betekent dus?

elias een kat is geen mus, daar komt de bus,
er is een zus?

De fluorescerend groene vogels vallen niet tot op de grond. Net boven de jongen en de oude man blijven ze hangen. Als een lange donkere wolk. De wolk woelt eerst onrustig, neemt dan de vorm aan van een rustig slapend meisje, met vlechtjes. Het regent zacht.

opa the long black cloud is coming down

elias ik versta geen Engels

opa je papa wordt wakker uit een droom
die hij waarschijnlijk niet nog eens
droomt

elias opa?

opa ja, Elias

elias maar wanneer komen we elkaar dan
nog eens tegen?

opa ..

elias ..

opa ..

elias ik zal ons samen dromen

opa dromen kies je niet

elias ..

opa maar als je veel aan iemand denkt,
is de kans groot dat je over hem droomt

elias ik zal veel aan je denken

opa ..

elias en ik zal ons samen denken in de zoo!

En ook in Pairi Daiza!

opa ..

elias daar hebben ze tijgers en neushoorns
en, opa, ook reuze-panda's!

^

opa Elias?

elias opa?

opa kan je een liedje fluiten?

Een zacht liedje.

Zodat je papa zachtjes wakker wordt

elias ..

opa ..

elias ik kan niet fluiten

opa probeer maar

elias f

opa ..

elias fw

opa zie je wel, het lukt!

elias fwu

opa ..

elias fwuuu

opa dag jongen

elias fwuuuwu

opa lieve

elias fwuuuuuuu

opa nachtegaal

elias fwuuuwuuwuu

opa die de ochtend

elias niet wakker worden, papa

opa ..

elias fwuuwuuuuwuuuuwuuuuwuuuuuuuu

opa haalt

elias fwwuwuuuuwuuuuwuuuuwuuuuwuuuuwuu

opa .

Een triangelaanslag.

Deze uitgave werd gerealiseerd met de steun van Vlaanderen & Nederland Eregast Frankfurter Buchmesse 2016

www.hetpaleis.be

www.frankfurt2016.com

www.hzt.nl

www.brakkegrond.nl

www.staatstheater-mainz.com

De schrijvers danken HETPALEIS in Antwerpen voor het project STUKschrijven, Heleen Verburg en elkaar (en Tom voegt daar Suzan Tolsma, Willem De Maeseneer en Roeland Broeckaert nog aan toe).

Maud Vanhauwaert (Veurne, 1984) is schrijver en tekstperformer. Ze behaalde een masterdiploma Taal-en Letterkunde aan de universiteit van Antwerpen en een masterdiploma Drama aan het Conservatorium van Antwerpen, waar ze nu zelf doceert. Voor haar poëziedebuut *Ik ben mogelijk*, dat in 2011 bij uitgeverij Querido verscheen, ontving Maud de Vrouw Debuut Prijs. In 2014 verscheen *Wij zijn evenwijdig*–, een bundel die werd gelauwerd met de Hughues C.Pernathprijs, alsook de Publieksprijs van de Herman De Coninck-wedstrijd. Maud werd finalist van het Wereldkampioenschap Poetry Slam (2012) en van het Leids Cabaret Festival (2014). In 2013 won ze het Groot Nederlands Dictee bij de prominenten. Maud treedt met haar performances op, in binnen en buitenland. De poëzie bracht haar van Polen tot Slovenië, van Mexico tot Zuid-Afrika, van opera tot schapenstal.

www.maudvanhauwaert.be